

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm || Ianvarii Et Febrvarii

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10258

De S. Pontiano martyre.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77365)

F. LAVRENTIVS SVRIVS LECTORI.

Ad calcem vitæ huius beati Remigij ab Hincmaro conscriptæ, quædam deerant in exemplaribus MS. quæ nos habuimus: quæ cum postea ab alijs accepissem, animadverti nihil habere historicum, sed pleraque penè ad verbum descripta ex Gregorio Romano Pontifice, eius nominis primo, itemq; Hilario Picta uorum Episcopo, alijsq; patribus. Itaq; omittenda putavi, nè Tomi huius moles nimium excreceret.

DE S. PONTIANO MARTYRE, EX LI-

BRIS PERANTIQVIS MANVS SCRIPTIS. EX

hac historia petita sunt, quæ in antiquissimis Martyrologijs leguntur. Stylum aliquot locis nonnihil mutauimus in gratiam lectoris.

IMPORIBVS Antonini Imperatoris excitata est persecutio in Christianos, vt cõpellerentur idolis immolare. Insidabantur autem infideles fidelibus, & Christianorum nomen haud secus, atquè inquinamentum quoddam, abominabantur. Porrò iubente Antonino Imperatore, Fabianus quidam ad urbem Spoletanam profectus est, vt eius loci Christianos ad idolorum culturam adigeret. Is ergò cum eò peruenisset, sedit pro tribunali, omnemque ad se populum conuocari iussit. Qui cum aduenisset, his verbis allocutus est: Pijssimus Imperator Antoninus ablegauit me ad hanc urbem, vt, si quis eius præceptis nolit obtemperare, capitali sententia puniatur. Itaque multi de populo ei consentientes, idolis sacrificarunt: multi verò in fide Domini nostri Iesu Christi permanentes, multas tolerauerunt afflictiones & tribulationes, vt, animas suas Domino per martyrium consecrarent. Impius nanque iudex Fabianus Christianos multis modis persecutus est.

Erat tunc temporis quidam Pontianus nomine, in Dei timore firmus & stabilis, qui noluit idolis offerre sacrificium. Iussu igitur Fabiani à satellitibus eius comprehensus est, & ad illius tribunal adductus. Cui sic ait Fabianus: Quis vocaris? Respondit Pontianus: A parentibus quidem meis nomen mihi Pontiani impositum est: sed ego aliud maius & præclarior habeo, nempe Christiani. Dixit ad eum Fabianus: Iuuenis benè nate, abijce animi tui incredulitatem. Error enim te inuasit, quo fit, vt derelinquas pijssimos deos nostros, & colas hominem, quem Iudæi persecuti sunt de ciuitate in ciuitatem, & tandem cruci affixerunt, qui te adiuuare non valebit. Accede ergò, & adora misericordes deos, & noli seduci hominum maleficis artibus: quia Deus tuus, in quem tu credis, non poterit te liberare è manibus meis. At sanctus Pontianus in illum respiciens, ait: Non poteris me seducere impuris sermonibus tuis: neque Imperator tuus me abstrahere valebit à Domino meo Iesu Christo, vt adorem idola furda & muta, quæ non possunt liberare cultores suos.

Tunc iratus Fabianus iudex, sanctum Pontianum vestibus nudatum, iussit virgis cedi, nec cessari à verberibus, donè sanguis eius largiter in terram diffuisset. Cum autem huic operi instarent ministri, sanctus Pontianus dixit iudici: Horribilis vultu, & abominabilis cum dijs tuis, non te pudet tui, cum cernas me non sentire poenas, quas mihi inferri voluisti? Credo enim in Dominum meum Iesum Christum, quòd ille te pudefaciet, quemadmodum solet confundere patrem tuum diabolum. Iratus Fabianus, præcepit vt super prunas nudis plantis ingredi cogeretur. At sanctus Pontianus signum Christi in fronte sibi fecit, & super arduos carbonis nudis pedibus ambulauit, dicens ad iudicem: Ecce ego in nomine Domini mei Iesu Christi nudis plantis arduos calco carbones: tu quoque, si ausus es, mitte manum tuam in aquam calidam in nomine Iouis tui, & vide num te seruare possit illæsum. Tunc Fabianus ira inflammatus, iussit eum suspendi in eculeum. Vbi cum à carnificibus torqueretur, illi viribus destituti, clamare cœperunt: Væ nobis, quia nos maiori afficimur cruciату, quàm iste.

Manus

14. JANUAR.
Alij habent
euj9 Janu.

Pontianus
comprehēditur.

Constantia
martyris.

Virgis ca.
ditur.

Signū crucis
sibi im-
primi.

Torquetur
in eculeo.

Manus nostræ iam elanguerunt, & vnci fracti sunt, nihilque possumus efficere. Tum verò impius iudex præcepit, vt in ima carceris conijceretur. Venerunt autem ad eum omnes religiosi, confirmabantque animum eius, vt in agone martyrij constantem se exhiberet.

Leones mâ
suscunt.

Audiens hoc impius Fabianus, iussit eum è carcere educi, & adduci in amphitheatrum, duosque leones sauos in eum dimitti, vt ossa eius comminuerent. Bestijs autem corrixantibus, sanctus Pontianus ita Dominum orauit: Domine Iesu Christe, salua me de ore leonum, vt enarrem nomen tuum fratribus meis. Et cum orationem complisset, venerunt ad eum leones rugientes, illoque viso, ad eum sunt mansuefacti, vt demissis certuicibus beatum Pontianum adorarent. Quod cum vidisset omnis populus, exclamauit voce magna, dicens: Verè magnus est Deus Christianorum: dimittatur sanctus Dei. At Fabianus cernens in populo seditionem oriri, iussit eum iterum in carcerem retrudi, & ibi duodecim dies sine cibo potuque relinquere, vt fame confectus, spiritum exhalaret. Sed cum ille in carcerem inclusus esset, circa noctis medium angelus Domini apparuit ei in imo carcere, cibum caelestem adferens, eumque confortans his verbis: Forti animo esto. Elapsis indè diebus duodecim, venerunt ministri vt tollerent corpus eius: putabant enim famis nimietate iam extinctum eum esse. Et ecce inueniunt illum psallentem atque dicentem: In Domino confido: non timebo quid faciat mihi homo. Renunciauerunt ergo Fabiano, quòd nihil mali passus esset Pontianus.

Psal. 55.

Plumbo li.
quefacto
perfundit.

Præses ergo Fabianus è carcere produci eum mandat, plumboque liquefacto dorsum eius perfundi. Ministri his auditis, æneum adferunt cacabum, plumbumque feruenter liquefaciunt. Deindè annunciant præsidem paratum esse supplicium: Tum ille iussit sanctum virum in lecto ferreo extendi, plumboque feruente perfundi, vt perterritus poenæ acerbitate, dijs sacrificaret. Itaque ministri arrepto æneo cacabo, infuderunt plumbum in dorsum martyris: sed sicut enata aqua in marmore, ita de eius dorso plumbum enatauit. dixitque sanctus martyr ad Præsidem: Ecce Deus meus ex omnibus supplicijs tuis me eruit, & necdum erubescis: Fabianus respondit: Audi me Pontiane, & sacrificia dijs, & serua animam tuam. Sanctus Pontianus dixit: Obmutesce infelix, & noli auribus meis hanc iniuriam irrogare: quoniam dii tui dæmonia sunt surda & muta, quæ te non possunt adiuuare.

Capite ple
ctitur.

Audiens hæc Fabianus iudex, ira feruescens, ita dixit: Contemptor deorum Pontianus, qui dijs sacrificare noluit, spiculatori tradatur, & caput eius amputetur. Quo dicto, adduxerunt eum vt decollaretur. Ille verò positus humi genibus, sanctas preces obtulit Domino, dicens: Gratias tibi ago omnipotens Deus, qui me ad hanc horam perduxisti, vt per agonem passionis diabolum confunderem in tuo sancto nomine: & nunc Domine suscipe spiritum meum in pace. His dictis, percussit eum spiculator, & sanctus martyr consummauit agonem suum decimonono Calendas Februarias. Porrò Christiani noctu abstulerunt corpus eius à ponte sanguinario, & sepelièrunt eum in pace non longè à muro vrbs Spoleranæ, in fundo qui appellatur Lucianus. Sepultus verò est 15. Calendas Februarij, dederuntque omnes gloriam Deo, qui vincit inimicos, & coronat sanctos suos. Ipsi honor & gloria in secula, Amen.

PROLOGVS BEDAE IN VITAM S. FELICIS NOLANI, CONFESSORIS.

FELICISSIMUM beati Felicis triumphum, quem in Nola Campaniæ ciuitate, Domino adiuuante, promeruit, Paulinus eiusdem ciuitatis Episcopus versibus hexametris pulcherrimè ac plenissimè descripsit: qui quia metricis potius, quàm simplicibus habiles sunt lectoribus, placuit nobis, ob plurimorum vtilitatem, eandem sancti Confessoris historiam planioribus dilucidare sermonibus, eiusque imitari industriam, qui martyrium beati Cassiani de metrico opere Prudentij, in commune apertumque omnibus eloquium transtulit.

Quere To
mo 4.

VITA